Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/1701

13.7.2026

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2026/1701,

annettu 10 päivänä heinäkuuta 2026,

Unkarin osallistumisesta tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen Euroopan syyttäjänviraston perustamisessa

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 328 artiklan 1 kohdan ja 331 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa 12 päivänä lokakuuta 2017 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 ([1]),

ottaa huomioon Unkarin 27 päivänä toukokuuta 2026 päivätyllä kirjeellä antaman ja komission 29 päivänä toukokuuta 2026 vastaanottaman ilmoituksen aikomuksestaan osallistua tiiviimpään yhteistyöhön EPPOn perustamisessa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Belgia, Bulgaria, Espanja, Kreikka, Kroatia, Kypros, Liettua, Luxemburg, Portugali, Ranska, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi ja Tšekki ilmoittivat 3 päivänä huhtikuuta 2017 Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle, että ne haluavat aloittaa tiiviimmän yhteistyön EPPOn perustamisessa. Lisäksi Latvia ilmoitti 19 päivänä huhtikuuta 2017, Viro 1 päivänä kesäkuuta 2017, Itävalta 9 päivänä kesäkuuta 2017 ja Italia 22 päivänä kesäkuuta 2017 päivätyllä kirjeellään haluavansa osallistua tiiviimmän yhteistyön aloittamiseen.

(2) Lupa aloittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 20 artiklan 2 kohdassa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 329 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tiiviimpi yhteistyö katsottiin annetuksi SEUT-sopimuksen 86 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan nojalla 3 päivänä huhtikuuta 2017.

(3) Neuvosto antoi 12 päivänä lokakuuta 2017 asetuksen (EU) 2017/1939 tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta EPPOn perustamisessa.

(4) Asetus (EU) 2017/1939 tuli voimaan 20 päivänä marraskuuta 2017.

(5) Alankomaiden osallistuminen tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen EPPOn perustamisessa vahvistettiin komission päätöksellä (EU) 2018/1094 ([2]).

(6) Maltan osallistuminen tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen EPPOn perustamisessa vahvistettiin komission päätöksellä (EU) 2018/1103 ([3]).

(7) EPPO alkoi komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/856 ([4]) 1 artiklan mukaisesti hoitaa tutkinta- ja syyttämistehtäviään 1 päivänä kesäkuuta 2021.

(8) Puolan osallistuminen tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen EPPOn perustamisessa vahvistettiin komission päätöksellä (EU) 2024/807 ([5]).

([1]) EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj.
([2]) Komission päätös (EU) 2018/1094, annettu 1 päivänä elokuuta 2018, Alankomaiden osallistumisesta tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 196, 2.8.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/1094/oj).
([3]) Komission päätös (EU) 2018/1103, annettu 7 päivänä elokuuta 2018, Maltan osallistumisesta tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 201, 8.8.2018, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/1103/oj).
([4]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/856, annettu 26 päivänä toukokuuta 2021, sen päivän määrittämisestä, jona Euroopan syyttäjänvirasto alkaa hoitaa tutkinta- ja syyttämistehtäviään (EUVL L 188, 28.5.2021, s. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/856/oj).
([5]) Komission päätös (EU) 2024/807, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Puolan osallistumisesta tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen Euroopan syyttäjänviraston perustamisessa (EUVL L, 2024/807, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/807/oj).

(9) Ruotsin osallistuminen tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen EPPOn perustamisessa vahvistettiin komission päätöksellä (EU) 2024/1952 ([6]).

(10) Unkari ilmoitti komissiolle 29 päivänä toukokuuta 2026 aikomuksestaan osallistua tiiviimpään yhteistyöhön EPPOn perustamisessa.

(11) Asetuksessa (EU) 2017/1939 ei säädetä erityisiä ehtoja osallistumiselle tiiviimpään yhteistyöhön EPPOn perustamisessa.

(12) Asetuksen (EU) 2017/1939 120 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla EPPO käyttää toimivaltaansa kaikkiin toimivaltansa piiriin kuuluviin rikoksiin, jotka on tehty kyseisen asetuksen voimaantulopäivän jälkeen. Asetuksen (EU) 2017/1939 120 artiklan 2 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti asetusta (EU) 2017/1939 sovelletaan niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat tiiviimpään yhteistyöhön SEUT-sopimuksen 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan mukaisesti hyväksytyn päätöksen nojalla, kyseisessä päätöksessä ilmoitetusta päivästä lähtien.

(13) SEUT-sopimuksen 331 artiklan mukaisesti komissio vahvistaa jäsenvaltion osallistumisen tiiviimpään yhteistyöhön ja hyväksyy samassa yhteydessä siirtymätoimenpiteet, jotka ovat tarpeen tiiviimmän yhteistyön yhteydessä jo annettujen säädösten soveltamiselle.

(14) Osoittaakseen sitoutumisensa unionin taloudellisten etujen suojaamiseen Unkari pyysi kirjeessä, jolla se ilmoitti komissiolle aikomuksestaan liittyä tiiviimpään yhteistyöhön EPPOn perustamisessa, että asetusta (EU) 2017/1939 sovellettaisiin Unkarissa 1 päivästä kesäkuuta 2021 eli päivästä, jona EPPO aloitti tutkinta- ja syyttämistehtäviensä hoitamisen.

(15) Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä korostetaan, että vaikka yleensä on oikeusvarmuuden periaatteen vastaista vahvistaa unionin säädöksen ajallinen voimassaolo alkamaan sen julkaisemista aikaisemmasta päivämäärästä, poikkeuksellisesti saattaa olla toisin, kun tavoiteltava päämäärä sitä vaatii ja kun asianomaisten luottamuksensuojaa kunnioitetaan asianmukaisesti.

(16) Unionin taloudellisten etujen tehokas suojaaminen SEUT-sopimuksen 325 artiklan mukaisesti ja unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten torjunnan tehostaminen, joka on asetuksen (EU) 2017/1939 päätavoite, voidaan saavuttaa parhaiten, jos kyseistä asetusta sovelletaan Unkarissa 1 päivästä kesäkuuta 2021, ottaen huomioon erityisesti se, että neuvosto on aiemmin hyväksynyt toimenpiteitä yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 ([7]) nojalla, koska oikeusvaltion periaatteiden loukkaamisesta Unkarissa aiheutui vakavia uhkia unionin talousarviolle ([8]).

(17) Asetuksen (EU) 2017/1939 soveltaminen Unkarissa 1 päivästä kesäkuuta 2021 tarkoittaisi, että EPPO voisi käyttää toimivaltaansa Unkarissa ja harkita tutkintatoimien käynnistämistä tai käsiteltäväksi ottamista kyseisen päivämäärän jälkeen tehtyjen rikosten osalta, jos tätä koskevat edellytykset täyttyvät. Lisäksi sillä varmistetaan EPPOn toiminnan tehokas aloittaminen Unkarissa, koska EPPO voi viipymättä tutkia Unkarissa tehtyjä, unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia ja nostaa niistä syytteitä.

([6]) Komission päätös (EU) 2024/1952, annettu 16 päivänä heinäkuuta 2024, Ruotsin osallistumisesta tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen Euroopan syyttäjänviraston perustamisessa (EUVL L, 2024/1952, 18.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1952/oj).

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

([8]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/2506, annettu 15 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä unionin talousarvion suojaamiseksi oikeusvaltion periaatteiden rikkomiselta Unkarissa (EUVL L 325, 20.12.2022, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj).

(18) EPPO pystyy näin ollen käyttämään toimivaltaansa Unkarissa asetuksen (EU) 2017/1939 22 ja 23 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jotka eivät ole kuuluneet EPPOn toimivaltaan asetuksen alkuperäisestä voimaantulosta lähtien, edellyttäen, että nämä rikokset on tehty 1 päivän kesäkuuta 2021 jälkeen. Kyseinen päivämäärä on selkeä ja sopiva hetki EPPOn toimivallan käytön aloittamiselle Unkarissa ja takaa oikeusvarmuuden.

(19) EPPOn toimivallan käyttöön Unkarissa sellaisten unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten osalta, jotka on tehty 1 päivän kesäkuuta 2021 jälkeen, sovelletaan asetuksen (EU) 2017/1939 asiaankuuluvia säännöksiä, mukaan lukien tutkinnan aloittamista koskeva 26 artikla ja oikeutta ottaa asia käsiteltäväksi koskeva 27 artikla.

(20) Tämän toimivallan ei periaatteessa pitäisi vaikuttaa tuomioistuimen ratkaisuihin, jotka ovat tulleet lainvoimaisiksi, mukaan lukien ne, jotka on annettu vanhentumisajan päättymisen vuoksi, ellei sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä sallita päättyneiden asioiden tai tutkintatoimien avaamista uudelleen tietyissä olosuhteissa.

(21) Tämä päätös on perusoikeuksien sekä SEU-sopimuksen 6 artiklassa tunnustettujen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja varsinkin sen 49 artiklassa esitettyjen periaatteiden mukainen. Kuten unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä korostetaan, rikosoikeudellinen laillisuusperiaate edellyttää, että rikosoikeudelliset säännökset ovat saatavilla ja ennakoitavissa sekä rikoksen määritelmän että rangaistuksen määräämisen osalta. Lisäksi laissa olisi määriteltävä selkeästi rikokset ja niistä määrättävät rangaistukset. Säännöt, joiden mukaisesti syyttäjälaitos tutkii tapauksia sekä nostaa ja ajaa syytteitä, ovat kuitenkin luonteeltaan menettelyllisiä ja koskevat näiden elinten organisaatiota ja menettelyjä eivätkä rikosten ja seuraamusten määrittelyä. Näin ollen ne eivät kuulu perusoikeuskirjan 49 artiklan soveltamisalaan. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2017/1371 ([9]) sisältyvät asiaankuuluvat rikosoikeuden aineelliset säännöt, sellaisina kuin ne on saatettu osaksi Unkarin lainsäädäntöä, pysyvät muuttumattomina, eikä tämä päätös vaikuta niihin.

(22) Unkarin viranomaisilla, neuvostolla ja EPPOlla olisi oltava riittävästi aikaa saattaa päätökseen valmistelutyö, jota EPPOn tuloksellinen toiminta Unkarissa edellyttää. EPPOn olisi voitava aloittaa nopeasti operatiivinen toimintansa Unkarissa, myös rajat ylittävien tutkintatoimien yhteydessä, etenkin käynnistämällä tutkintatoimia tarvittaessa unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti tekemien ilmoitusten perusteella tai käyttämällä oikeuttaan ottaa asia käsiteltäväksi. Tämä edellyttää vähintään Euroopan syyttäjän nimittämistä Unkarista, jotta tämä voisi poikkeustapauksissa tehdä perustellun päätöksen tutkinnan suorittamisesta henkilökohtaisesti asetuksen (EU) 2017/1939 28 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Sen välttämiseksi, että EPPOlle tehdään ilmoituksia, joita se ei voi vielä käsitellä, tai että määräajat umpeutuvat, asetuksen (EU) 2017/1939 24–27 ja 31 artiklaa olisi sovellettava Unkarissa kahdennestakymmenennestä päivästä sen jälkeen, kun Euroopan syyttäjä on nimitetty Unkarista kyseisen asetuksen 16 artiklan mukaisesti. EPPO ja Unkarin toimivaltaiset viranomaiset voivat myös sopia erityisjärjestelyistä, kuten ajoittaisista ilmoituksista, sen velvoitteen täyttämiseksi, jonka mukaan EPPOlle on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä, jos kansalliset oikeus- tai lainvalvontaviranomaiset aloittavat sellaista rikosta koskevan tutkinnan, joka saattaisi kuulua EPPOn toimivaltaan ja joka on tehty ennen tämän päätöksen voimaantuloa, jotta EPPO voi tosiasiallisesti käyttää oikeuttaan ottaa asia käsiteltäväkseen asetuksen (EU) 2017/1939 27 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa.

(23) Tämän päätöksen tultua voimaan ainoat jäsenvaltiot, jotka eivät osallistu asetuksella (EU) 2017/1939 perustettuun tiiviimpään yhteistyöhön, ovat ne, jotka eivät primaarioikeuden nojalla osallistu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston nojalla hyväksyttyihin toimenpiteisiin. Tämän seurauksena asetus (EU) 2017/1939 lakkaa olemasta tiiviimmän yhteistyön puitteissa hyväksytty säädös, ja siitä tulee unionin oikeuden tavallinen säädös ja siten osa unionin säännöstöä,

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Vahvistetaan Unkarin osallistuminen tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa.

2 artikla

1) Asetusta (EU) 2017/1939 sovelletaan Unkarissa kaikkiin EPPOn toimivaltaan kuuluviin rikoksiin, jotka on tehty kesäkuun 1 päivän 2021 jälkeen.

2) Asetuksen (EU) 2017/1939 24–27 ja 31 artiklaa sovelletaan Unkarissa kahdennestakymmenennestä päivästä sen jälkeen, kun Euroopan syyttäjä on nimitetty Unkarista kyseisen asetuksen 16 artiklan mukaisesti.

3) EPPO ja Unkarin toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 2 kohdan mukaisia ilmoituksia koskevista erityisjärjestelyistä, kun kyseessä ovat ennen tämän päätöksen voimaantuloa tehdyt rikokset, jotta varmistetaan asian käsiteltäväksi ottamista koskevan oikeuden tehokas soveltaminen asetuksen (EU) 2017/1939 27 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 10 päivänä heinäkuuta 2026.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN